

Державна служба України з питань праці

Права дітей у трудових відносинах: що варто знати?

Початок канікул для багатьох підлітків - це не лише довгоочікуваний відпочинок, а й можливість спробувати себе у світі роботи: отримати перший практичний досвід, заробити власні гроші та відчувати фінансову самостійність.

Водночас разом із новими можливостями виникає важливе питання: чи знаєш ти свої трудові права?

Українське законодавство приділяє праці неповнолітніх особливу увагу. Підлітки мають ті самі трудові права, що й дорослі, але водночас користуються додатковими гарантіями, які покликані захистити їхнє здоров'я, розвиток і навчання.

- ✔ Працювати офіційно можна з 16 років.
- ✔ Із 15 років - за згодою одного з батьків або особи, яка їх замінює.
- ✔ Із 14 років дозволяється лише легка робота, яка не шкодить здоров'ю та не заважає навчанню.

Окремо регулюється і робочий час. Якщо для дорослих нормою є 40 годин на тиждень, то для підлітків 16-18 років - не більше 36 годин, а для молодших - до 24 годин на тиждень.

І хоча неповнолітні працюють менше, у разі постійної зайнятості вони отримують повну заробітну плату - як за повний робочий день.

Важливо пам'ятати: дітей не можна залучати до нічних, надурочних чи вихідних робіт, а також до важких робіт, робіт зі шкідливими чи небезпечними умовами праці або до піднімання важких вантажів.

Водночас неповнолітні працівники мають додаткові гарантії. Зокрема, право на щорічну відпустку в зручний для себе час, навіть без шести місяців безперервної роботи. А початок роботи можливий лише після проходження попереднього медичного огляду.

Роботодавець зобов'язаний вести облік неповнолітніх працівників і забезпечувати дотримання всіх вимог законодавства.

Тож перша робота - це не лише про зароблені гроші чи новий досвід. Це також про знання своїх прав і розуміння: праця має бути офіційною, безпечною та не шкодити здоров'ю.